

Víctor Català, l'escriptora emmascarada, Mita Casacuberta

Especialista en el Modernisme català, Mita Casacuberta (Olot, 1964) ha escrit obres que combinen el rigor i la divulgació, com la magnífica *Els noms de Rusiñol*. Ara ha publicar *Víctor Català. L'escriptora emmascarada*, que proposa distingir entre l'autora d'una obra trencadora d'interès universal i la màscara amb què s'ocultava Caterina Albert, filla d'una família de terratinents de l'Escala.

El llibre s'inicia amb l'entrevista frustrada que Baltasar Porcel fa a Caterina Albert el 1965, en què l'autora fa un "posat de damisel·la victoriana", i es tanca amb la carta que el 1969 escriu Maria Aurèlia Capmany als responsables de la Gran Enciclopèdia Catalana en protesta per l'entrada dedicada a Víctor Català en què, segona ella "heu linxat un gran escriptor". Certament, Víctor Català va rebre desqualificacions de crítics tan rellevants com Joan Maragall, Josep Carner, Gabriel Ferrater o Joan Fuster, a les quals ella va oposar una modèstia irònica que no sempre ha estat ben entesa. Mita Casacuberta repassa aquesta dialèctica i restitueix a l'autora de *Solitud* -amb aportacions d'estudiosos com Jordi Castellanos i Irene Muñoz- els mèrits que li han estat escamotejats.

Casacuberta vindica l'obra total, "estructurada i ben travada", de Víctor Català, tot analitzant-ne pròlegs, articles i cartes, així com proses de ficció i poemes que es poden llegir com a al·legories de la posició de l'autora, ben diferent de la dona de carn i ossos. El pseudònim, en el seu cas, no servia només com una estratègia de gènere per ocultar-se, sinó com un recurs indispensable per reduir les tensions pròpies de l'autor modern(ista).